

Impactanalyse Omgevingswet op Bomen en groen gemeente Alblasserdam

Kansen en mogelijkheden om bomen en groen stevig te positioneren onder de Omgevingswet.

Bomenwacht Nederland

10 maart 2022

Inhoud

Introductie	3
Nieuw beleid in 2022/2023	3
Waar sta je nu?	3
Waar wil je heen?.....	3
Overzicht van documenten	4
Landelijk	4
Provinciaal	4
Provinciale omgevingsvisie, 2021	4
Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, 2021	5
Gemeentelijk	6
Structuurvisie Alblasserdam 2040, oktober 2013	6
Groenstructuurplan Alblasserdam 2040, 2018.....	7
De complete eerste stap, op weg naar de omgevingsvisie, geen datum.	8
LIOR deel 1: proces en regelegeving	9
LIOR deel 2: producteisen en detailbladen.....	10
Algemene Plaatselijke Verordening, 2021	10
Bomenverordening Alblasserdam, 2008	11
Lijst van waardevolle particuliere bomen, 2008	12
Beschermd dorpsgezicht Alblasserdam, 2013	12
Bestemmingsplan Herstelplan Alblasserdam, 2015	12
Beoordeling huidig beleid	13
Kansen en aandachtspunten	13
Aanvullende uitwerkingen of aanpassingen ten aanzien van huidig beleid	14
Vervolg	17

Colofon & Contact

10 maart 2022

Opgesteld door: Susanne Driessen en Josien Hissink

Bomenwacht Nederland
Van Rietlaan 33
3461 HW LINSCHOTEN
085 822 8010

Introductie

Nieuw beleid in 2022/2023

Op 1 januari 2024 treedt, als het goed is, de Omgevingswet in werking. Het doel hiervan is het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. De traditionele sectorale beleidsplannen, beheerplannen, verordeningen en bestemmingsplannen worden vervangen door een gemeentebrede, integrale Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en in thematische Omgevingsprogramma's. Hierin belanden alle belangen en sectorale doelen integraal afgewogen in één document.

Integraal

De fysieke leefomgeving bestaat uit bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed en werelderfgoed. Het groen en de bomen horen hier ook bij. Beleidsafdelingen die hierover gaan, zullen dus gezamenlijk aan de instrumenten gaan werken. Het belang van groen en bomen wordt steeds breder erkend en daarom is het belangrijk dat het groen/bomenbeheer een prominente plek krijgt in de instrumenten van de Omgevingswet: *De Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en Omgevingsprogramma's zijn instrumenten van de Omgevingswet.*

Waar sta je nu?

Een gemeente begint niet bij 0. De basis is al aanwezig in de bestaande documenten. In deze bureaustudie zijn de aanknopingspunten voor bomen en groen uit landelijke, provinciale en gemeentelijke documenten op een rij gezet. Dit helpt om duidelijk te krijgen: de volgende documenten op een rij gezet.

- Wat is ons kader? (landelijk, provinciaal, regionaal en gemeentelijk)
- Welke normen en richtlijnen zijn van toepassing?
- Welke doelstellingen en maatregelen worden genoemd?
- Komen de voor bomen en groen relevante onderwerpen aan bod?

Waar wil je heen?

In de reflectiebijeenkomst is met relevante stakeholders gesproken over:

- Wat is het effect van de Omgevingswet op het bomenbeheer?
- Wat zijn onze ambities?
- Gekeken naar de documenten:
  - wat kan behouden blijven,
  - wat moet worden aangepast,
  - wat moet worden toegevoegd?
- Welke acties zijn nodig om groen en bomen de gewenste positie te geven onder de Omgevingswet?

In de impactanalyse die voor u ligt wordt aangegeven welke punten en onderwerpen de gemeente kan aanvullen/aanpassen of behouden.

Overzicht van documenten

Landelijk

Dit betreft landelijk geldende wetten en regels, zoals Zorgplicht, het burendrecht met regels omtrent bomen en de erfgrans, de monumentenwet en de Wet natuurbescherming.

De toegestane plantafstand van bomen tot de erfgrans is in Alblasserdam aangepast naar 50 centimeter.

Provinciaal

Provinciale omgevingsvisie, 2021

Korte samenvatting

7 provinciale vernieuwingsambities.

(vetgedrukt relevant voor groen/bomen)

1. Samen werken aan Zuid-Holland: inwoners, organisaties en bedrijven in een vroeg stadium betrekken bij besluiten.
2. Bereikbaar Zuid-Holland: efficiënt, veilig en duurzaam over weg, water en spoor.
3. Schone energie voor iedereen: op zoek naar schone energie, haalbaar en betaalbaar voor iedereen.
4. Een concurrerend Zuid-Holland: diversiteit, de economische kracht van Zuid-Holland.
5. **Versterken natuur in Zuid-Holland: een aantrekkelijk landelijk gebied draagt bij aan de kwaliteit van de leefomgeving.**
Kenmerkende kust-, veenweide- en rivierdeltalandschap. verbinding van natuur en landschap met de woonomgeving. Behoud en herstel van de biodiversiteit. Bodemdaling in de veenweidegebieden tegengaan of verminderen en een energieneutrale en klimaatadaptieve aanpak ontwikkelen.
6. **Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland: versnellen van de woningbouw met behoud van ruimtelijke en sociale kwaliteit.**
Een gezonde, sociale, groene en duurzame leefomgeving inrichten. Het leef- en vestigingsklimaat versterken door stad en land goed te verbinden, door ruimte te bieden voor groen en water in de stad, door een evenwichtige woningvoorraad en passende werklocaties.
7. **Gezond en veilig Zuid-Holland: beschermen en bevorderen van een gezonde, veilige leefomgeving.**
Voorbereid zijn op zaken als hittestress of wateroverlast na hevige stortbuien en de fysieke leefomgeving zo inrichten dat deze klimaatbestendig blijft.
Recreatienetwerken inrichten en voldoende groen en water, om mensen te stimuleren meer te bewegen, sporten of juist lekker ontspannen.

Doelstellingen en maatregelen

Dorpen

Elk dorp ontwikkelt zijn eigen identiteit en bouwt voort op haar karakteristieke structuur en ligging aan en in het landschap. Het dorp is deel van het omringende landschap, doordat onderliggende patronen herkenbaar zijn in de structuur van het dorp.

Natuur

De provincie werkt aan het realiseren van de laatste 3.300 ha NNN van het totaal van 45.000 ha NNN in Zuid-Holland. Door het fysiek inrichten en planologisch en juridisch borgen van begrensde NNNgebieden, wordt de natuur hersteld en kan de biodiversiteit in deze gebieden weer toenemen. Ook kunnen zeldzame soorten waar Zuid-Holland een (inter)nationale verantwoordelijkheid voor heeft, weer een plek krijgen.

Richtpunt:

- Ontwikkelingen behouden of herstellen de wezenlijke natuurkenmerken en waarden van een gebied.
- Toegankelijkheid en gebruik zijn in evenwicht met de ecologische draagkracht ter plaatse.

In de Landelijke Bossenstrategie is de volgende ambitie opgenomen:

“Om het aantal bomen in stedelijk gebied te laten toenemen nemen provincies in hun omgevingsvisies op dat aanplant van bomen verplicht onderdeel wordt bij realisatie van nieuwe wijken. Dat is zo afgesproken in het Klimaatakkoord. Dit vraagt een bijdrage van projectontwikkelaars aan de financiering.”

Recreatie

Richtpunten:

- Ontwikkelingen vergroten de diversiteit in ruimtelijke inrichting en programma tussen de verschillende recreatie- en groengebieden.
- Recreatieve routes dragen bij aan een betere verbinding van de buitenstedelijke groengebieden onderling en met de stedelijke groen- en waterstructuur.
- Ontwikkelingen dragen bij aan het verbeteren van de kwaliteit ter plaatse en de samenhang tussen het binnenstedelijk en buitenstedelijk groen.
- (Her)inrichting van recreatiegebieden is gebaseerd op de ligging ten opzichte van het stedelijk weefsel, de recreatievraag, de landschappelijke kenmerken ter plaatse en de ligging ten opzichte van andere stedelijk groen.
- Ontwikkelingen behouden of versterken de openbaarheid van recreatiegebieden.

De provincie wil de groenbeleving en de betrokkenheid van de Zuid-Hollandse burger bij het groen vergroten. Dit wordt bereikt door:

- Vergroten van natuurkennis en natuurbeleving;
- Stimuleren en ondersteunen inzet van burgers voor en in het groen.

Het groen komt dichterbij huis doordat de Provincie Zuid-Holland werkt aan Beweegvriendelijke leefomgeving, Completering Natuurnetwerk Nederland en Groenblauwe stedelijke structuur. Deze beleidskeuzes versterken hiermee groenparticipatie.

Groene buffers

De groene buffers vallen in categorie 2 van het beleid voor ruimtelijke kwaliteit, ‘gebieden met een specifieke kwaliteit’. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn hier mogelijk, maar extra bescherming tegen (grootschalige) stedelijke ontwikkeling is van belang om de schaal en het karakter van deze gebieden in stand te houden.

Richtpunten:

- Er vinden geen grootschalige nieuwe ontwikkelingen plaats in de bufferzone.
- Nieuwe ontwikkelingen dragen bij aan de recreatieve gebruiks- en belevingswaarde en de contrastkwaliteit met het stedelijk gebied.

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

Groene buffers – is dat van toepassing op De Groene Long? Dat betreft meer de groene buffers rondom stedelijke ontwikkelingen. In de statuten van Stichting De Groene Long zijn ook bufferzones rondom de Groene Long vastgelegd. Het is wel de wens om De Groene Long een beschermd status te geven.

Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, 2021

Korte samenvatting

Bevat regels ten aanzien van meldplicht voor vellen van houtopstanden, herbepanting, ruimtelijke kwaliteiten en molenbiotopen. Geeft hiermee uitvoering aan landelijke regelgeving en provinciale ambities in de provinciale omgevingsvisie.

Normen en richtlijnen

Als buiten de bebouwde kom (Wet natuurbescherming) meldingsplichtige houtopstand wordt geveld, moet eenzelfde oppervlakte aan houtopstand herplant worden op volwaardige en duurzame wijze, tenzij houtopstand verwijderd wordt in het kader van natuurmaatregelen.

Molenbiotoop:

- a. binnen een straal van 100 m, gerekend vanuit het middelpunt van de molen, wordt geen bebouwing of beplanting toegelaten, hoger dan de onderste punt van de verticaal staande wiken;
- b. binnen een straal van 100 tot 400 m, gerekend vanuit het middelpunt van de molen, gelden de volgende hoogtebeperkingen voor bebouwing en beplanting:
  1. voor zover dit gebied is gelegen buiten bestaand stads- en dorpsgebied bedraagt de maximale hoogte niet meer dan 1/100ste van de afstand tussen bouwwerk en beplanting en het middelpunt van de molen, gerekend met de hoogtemaat van de onderste punt van de verticaal staande wiken;
  2. voor zover dit gebied is gelegen binnen bestaand stads- en dorpsgebied bedraagt de maximale hoogte van bebouwing en beplanting niet meer dan 1/30ste van de afstand tussen bouwwerk en beplanting en het middelpunt van de molen, gerekend met de hoogtemaat van de onderste punt van de verticaal staande wiken.

Tenzij reeds bestaande bebouwing de windvang en het zicht al beperkt, of sprake is van de ontwikkeling van een bijzondere molenbiotoop.

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

- De grens bebouwde kom boswet ligt niet vast momenteel.
- Herplantplicht gemeentelijke bomen is momenteel niet handhaafbaar.
- Definities zoals herplantmaat en -soort of compensatie zijn niet duidelijk, die moeten beter worden vastgelegd.

Gemeentelijk

Structuurvisie Alblasserdam 2040, oktober 2013

Bedrijvig Hollands Dijkdorp

Groen is benoemd als aspect van het gemeentelijk profiel. Groen draagt bij aan groene wijken, leefbaarheid, ligging in de polder en klimaat. Alblasserdam koestert haar groene en dorps karakter.

In de structuurvisie is de ruimtelijke structuur aangegeven op kaart, bestaande uit waterstructuur, groenstructuur, infrastructuur en voorzieningen. Het groenblauw raamwerk staat op kaart en bestaat uit regionale verbindingen, gemeentelijke verbindingen, groen verbonden infrastructuur, dijken, landschappelijke ruimtes. Daarnaast waterelementen en aandachtsgebieden.

2 ecologische verbindingzones verbinden Kijfhoek en Kinderdijk/Alblasserdam.

Normen en richtlijnen

- Bij ontwikkeling van ecologische verbindingzones aansluiten op historisch bepaalde structuurlijnen: kaden en hoofdwatergangen.
- 3 leefmilieus behouden (rustig stedelijk, suburbaan, rustig groen).
- De gemeente toetst nieuwe ontwikkelingen aan toekomstbestendigheid om zo ontwikkelingen mogelijk maken zonder grote uitbreidingen van het bebouwde gebied en met behoud van het open, groene raamwerk als kwaliteitsdrager binnen het bebouwde gebied.

Doelstellingen en maatregelen

- Bij ontwikkeling van ecologische verbindingzones
- Ambitie wonen en zorg: Op peil houden van de kwaliteit van het groen in het dorp.
- Ambitie vrijetijd(seconomie): Het groenblauwe netwerk wordt gekoppeld aan evenementen; het groenblauwe netwerk fungeert als ontmoetingsplek voor lokale en kleinschalige initiatieven. Binnen het groen-blauwe netwerk wordt gedacht aan kamperen (camperplaatsen) in het groen en er zullen ontmoetingsplekken / hangplekken voor diverse doelgroepen (jong en oud) aanwezig moeten zijn.
- Ambitie duurzaamheidsactieplan (thema's energie, groen en natuur): burgerinitiatieven ondersteunen die bijdragen aan ecologische duurzaamheid.
- Gebruikswaarde openbaar groen verbeteren (Groene gebieden en lijnen in Alblasserdam en het Lammetjeswiel).
- Betere bewegwijzering en routes naar het buitengebied (uitloopgebied, verbinding woongebied-buitengebied)

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

Wil gemeente Alblasserdam de bescherming van ecologische verbindingzones regelen nu die niet (meer) zijn opgenomen in de huidige provinciale structuurvisie? Ja. Tijdens dit overleg wordt benadrukt dat het belangrijk is dat dit actief wordt meegenomen bij het opstellen van de gemeentelijke omgevingsvisie.

Lukt het de gemeente om te sturen bij ruimtelijke ontwikkelingen? Zijn er afspraken, is er een afwegingskader? Dit wordt eveneens meegenomen bij het opstellen van de omgevingsvisie en dan bij het omgevingsplan.

Er is nu bijvoorbeeld een motie aangenomen om bij nieuwe ontwikkelingen natuurinclusief te bouwen. Nieuwe woningen zijn los van gas en opvang gebiedseigen regenwater (niet in het riool). Deze kaders kunnen als stip op de horizon in de omgevingsvisie worden opgenomen en vervolgens in het omgevingsplan worden vastgelegd.

Groenstructuurplan Alblasserdam 2040, 2018

Korte samenvatting

In het groenstructuurplan staat een analyse van de groengebieden, bestaande uit dijklinten, ontsluitingswegen, de middelwatering, groengebieden en de Waard (buitengebied). Vervolgens worden kansen genoemd (hieronder bij doelstellingen geplaatst).

Het gebied kent kwaliteiten die 'troefkaarten' worden genoemd. Een deel van de troeven is gericht op groen en bomen. Per troef worden suggesties gedaan om ze te versterken.

- Nummer 2: Ontlasten, versterken en vergroenen van de dijk.
- Nummer 4: Versterken groengebieden aan de dijk.
- Nummer 6: De waard in het dorp en verbindingen tussen waard en water.
- Nummer 7: Groene loper door het dorp.
- Nummer 8: De Alblas als waardevolle verbinding.

Stedenbouwkundig is Alblasserdam opgebouwd uit 7 wijken. Die zijn niet gelijk aan de geografische wijkindeling. In het groenstructuurplan staan kansen, ontwikkelingen en bedreigingen aangegeven.

Tot slot bevat het groenstructuurplan een uitvoeringsagenda die loopt van 2018-2022.

Normen en richtlijnen

- Het groenstructuurplan is een toetsingskader voor ontwikkelingen in de openbare ruimte. Bij de planvorming van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in uitbreidings- en transformatiegebieden wordt vooraf een programma van eisen opgesteld voor het integreren van groen in het stedenbouwkundig ontwerp, vergelijkbaar met de watertoets van het Waterschap Rivierenland.

Doelstellingen en maatregelen (uitvoeringsagenda)

1. SNIPPERGROENKAART ACTUALISEREN
2. BOMENVERORDENING ACTUALISEREN
3. GROENE KAART OPSTELLEN
4. GROEN BESCHERMEN IN OMGEVINGSPLAN
5. CAMPAGNE 'GROENER ALBLASSERDAM' VOEREN
6. BEWONERSPARTICIPATIE 'ONZE GROENE BUURT' ORGANISEREN
7. CONCRETE MAATREGELEN OP KORTE TERMIJN TREFFEN
8. SPEELRUIMTEBELEIDSPAN HERZIEN
9. DE GROENE LOPER ONTWERPEN

Kansen

- Versterking groene karakter van de dijken langs de Noord en De Alblas.
- Meer uniforme uitstraling langs de Middelwetering.
- Versterken groenstructuren langs ontsluitingswegen.
- Versterken van de eigenheid van groengebieden.
- Versterken van de verbinding tussen groengebieden.

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

Van de uitvoeringsagenda is nog relatief weinig gerealiseerd. Er zijn bewonersinitiatieven opgestart, maar daarbij miste enthousiasme en draagvlak van de buurt.

Het is belangrijk om prioritering aan te geven en te beginnen met de groene loper en de dijk. Deze gebieden een hogere bescherming geven. Mensen willen daar bijvoorbeeld bouwen. Hier moeten duidelijke regels voor worden vastgesteld.

"We zijn het wel eens, maar toch gaat het mis." Hoe kan dat? Er zijn 2 dingen nodig:

- 1) er zijn duidelijke regels nodig en 2) er dient voldoende handhaving te zijn.

De complete eerste stap, op weg naar de omgevingsvisie, geen datum.

Samenvatting

De complete eerste stap bevat kernopgaven, waarvan er 5 (dikgedrukt) een verband hebben met bomen en groen.

- Er ligt een opgave op het gebied van bereikbaarheid;
- Er ligt een opgave op het gebied van bestaanszekerheid inwoners;
- Er ligt een opgave op het gebied van circulariteit (**=fit en groen**);
- Er ligt een opgave op het gebied van gezondheid;
- Er ligt een opgave op het gebied van klimaatadaptatie (**=fit en groen**);
- Er ligt een opgave op het gebied van klimaatmitigatie (**=fit en groen**);
- Er ligt een opgave op het gebied van ondersteuning (**=fit en groen**);
- Er ligt een opgave op het gebied van werkgelegenheid (inclusief ontwikkelen naar werk) (**=fit en groen**);
- Er ligt een opgave op het gebied van woningbouw.
- Er ligt een opgave op het gebied van het zijn van een samenleving.

Er is gekozen voor het accent **Fit en groen dorp in de polder**. Hierbij wordt vooral ingezet op circulariteit, klimaatadaptatie, klimaatmitigatie, ondersteuning en werkgelegenheid. Het milieu en duurzaamheid spelen een grote rol en er wordt flink ingezet op klimaatadaptatie, klimaatmitigatie, circulariteit en vergroening.

Voordelen van dit accent (dikgedrukt directe relatie met groen/bomen):

- Kwaliteit in brede zin wordt verhoogd
- Leefbaarheid neemt toe.
- Een groene en leefbare omgeving bevordert de mogelijkheden voor bewoners om gezonder te leven (meer bewegen/sporten)
- Grote mate van toekomstbestendigheid.
- Een groene/gezonde leefomgeving helpt in het aantrekken van jonge gezinnen
- Genereert veel werkgelegenheid zonder dat bedrijfslocaties nodig zullen zijn.
- Hoge mate innovatief.
- De laatste groeninrichting zal misschien op waarde worden geschat en gespaard.
- Er zou bij (nieuw)bouwplannen een verplichting kunnen worden opgenomen om een minimumhoeveel groen in te richten en te behouden.
- Geen hittestress, geen wateroverlast
- Groen is goed voor ons mentaal welzijn en draagt bij aan gezondheidsbevordering.
- Door zelfvoorzienend te zijn in elektriciteit en warmte, zijn we minder afhankelijk van anderen

Normen en richtlijnen

Het versterken van de omgevingskwaliteit komt straks centraal te staan in de omgevingsvisie. Dat wil zeggen dat **alle toekomstige plannen met oog voor de natuur, gezondheid, milieu en duurzaamheid gemaakt moeten worden.**

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies.
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal en
3. Afwentelen moet worden voorkomen.

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

Hoe loopt het proces:

Het accent Fit en Groen dorp in de polder is gekozen. In april of mei nieuwe document aanbieden aan de raad waarin staat hoe met het accent wordt gewerkt totdat de omgevingsvisie af is.

Voor het opstellen van de visie wordt na de verkiezingen een traject gestart. Hierbij worden thema avonden en themamaanden georganiseerd die steeds in het teken staan van 2 kernopgaven. Door middel van bijeenkomsten en activiteiten wordt de maatschappij bij de omgevingsvisie betrokken. Het idee is om opgaven uit te werken op een plattegrond.

Aandachtspunt vanuit Stichting De Groene Long: het samen plannen maken lukt wel, maar de uitvoering stukt. Projecten moeten geborgd worden (geld, beslissingen). De raad krijgt in de toekomst meer zeggenschap. Participatie wordt heel belangrijk.

LIOR deel 1: proces en regelegeving

In deel 1 van de LIOR (Leidraad Inrichting Openbare Ruimte) staat beschreven hoe het proces eruit ziet:

Intern proces:

- Initiatiefase
- Ontwerpfase (VO)
- Bestekfase
- Realisatiefase

Extern proces:

- Initiatiefase (SO)
- Ontwerpfase deel 1 (VO)
- Ontwerpfase deel 2 (DO)
- Bestekfase
- Realisatiefase
- Oplevering en ingebruikname

Ten aanzien van bomen en groen zijn afspraken vastgelegd over de volgende zaken:

- Overdracht aan de gemeente (nazorg, *inboet (?)*, dataoverdracht)
- Inrichtingsplan
- Gronduitgiftekaart
- Samen doen (interactieve samenwerking met inwoners en belanghebbenden)

LIOR deel 2: producteisen en detailbladen

In deel 2 van de LIOR (Leidraad Inrichting Openbare Ruimte) staat beschreven hoe bomen en groen moeten worden ingepast in het ontwerp.

Ten aanzien van groen staat het volgende beschreven:

- Omvang plantvakken
- Bescherming beplanting
- Ondergrond plantvakken
- Beplanting
- Nazorg
- Beplanting en zoutschade

Ten aanzien van bomen staat het volgende beschreven:

- Te vellen bomen
- Te handhaven bomen
- Te (ver)planten bomen
- Bomen vs verharding
- Bomen vs zoutschade
- Bomen en erfgrenzen
- Bomen en ziekten
- Bomen vs gazon
- Bomen vs kabels en leidingen
- Bomen vs overlast

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

Er zijn aanvullingen nodig en de leesbaarheid moet verbeterd worden.

Algemene Plaatselijke Verordening, 2021

Korte samenvatting

Bevat de algemene voorschriften/regels voor activiteiten in Alblasserdam. Relevante onderdelen zijn de reguleringen over groenvakken en groengebieden, en het bewaren van houtopstanden.

Normen en richtlijnen

- In bossen en natuurterreinen geldt een rookverbod.
- Betreden, parkeren en berijden van groenvakken (bermen, plantsoenen, etc) is verboden, tenzij een ontheffing is verleend.
- Verkeer en gebruik van natuurgebieden (crossterreinen) is beperkt.
- College stelt een bomenlijst met monumentale en beschermwaardige bomen vast. Het is verboden deze zonder vergunning te vellen (op basis van algemene weigeringsgronden), tenzij sprake is van een spoedeisend belang. Er kan een herplantplicht opgelegd worden.

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

De link met de APV mist (posterioriteitsregel), regels sluiten niet op elkaar aan. De bomenverordening is nog geldig. APV is ook geldig, maar die verwijst niet naar de bomenverordening. Drechtstedenbreed wordt een APV ontwikkeld, deze wil gemeente Alblasserdam gaan gebruiken en daarin verwijzen naar de bomenverordening. Er wordt gewerkt aan toepasbare regels, onder andere voor bomen.

Vraag: Het is voor bestuursleden van Stichting De Groene Long niet helemaal helder wat er gebeurt bij het verlenen van een kapvergunning. Eerst wordt de aanvraag gepubliceerd, daarna volgt het besluit, wat opnieuw wordt gepubliceerd. Dan start de bezwaretermijn van 6 weken. Bij de publicatie is vooral de reden voor kap belangrijk om inzichtelijk te hebben. Bij de omgevingsdienst wordt opgevraagd of deze voortaan bij de publicatie meegenomen kan worden.

Daarnaast mag formeel pas gekapt worden 6 weken na het eerste besluit. Besluit op bezwaren ligt vaak na die 6 weken, waardoor in theorie bomen al gekapt kunnen worden. Dit moet anders geregeld worden.

Bomenverordening Alblasserdam, 2008

Korte samenvatting

Bevat regels voor alle bomen in Alblasserdam, ten aanzien van vellen, herplantplicht, Bomenfonds.

Normen en richtlijnen

Vergunningplicht breder (niet alleen Bomenlijst):

Vergunningsplicht voor alle houtopstand, tenzij privaat (dan minimale doorsnede 20cm, en op perceel groter dan 150m² onbebouwde oppervlakte)

Monumentale bomen:

Een vergunning voor het vellen van een monumentale boom wordt slechts bij uitzondering verleend, indien:

- a. een zwaarwegend maatschappelijk belang opweegt tegen duurzaam behoud van de monumentale boom en alternatieven uitputtend zijn onderzocht.
- b. naar boomdeskundige maatstaven instandhouding niet langer verantwoord is ter voorkoming van letsel of schade.

Dit komt niet overeen met de weigeringsgronden in de APV.

Verschil in beschermstatus tussen Monumentale Bomen (Bomenstichting) en waardevolle particuliere bomen.

Bij uitblijven van een beslissing op een vergunningaanvraag (binnen 8 weken, evt verlenging 8 weken) is de vergunning geweigerd. In plaats van de normale *Lex Silencio Positivo* (WABO)?

Bomenfonds:

- Wordt gevuld obv financiële compensatie herplantplicht.
- Uitgestelde herplant, of voor duurzame instandhouding.

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst / Aanvullende uitwerkingen of wijzigingen: Zie APV

Lijst van waardevolle particuliere bomen, 2008

Volgens verordening wordt de bomenlijst elke 4 jaar geactualiseerd.

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

Deze lijst wordt niet 4-jarlijks geactualiseerd. Dat zou anders geborgd moeten worden want een lijst wordt niet als het handigste middel gezien.

Een groengebied of een groene kaart is beter. Hier kunnen regels aan verbonden worden.

Handhaving is belangrijk, boete is een dwangmiddel.

Beschermd dorpsgezicht Alblaserdam, 2013

Lijst met beeldbepalende zaken bevat 228 zaken. Geen sloop zonder advies monumentencommissie.

Gebiedsaanduiding 'overige zone – beschermd dorpsgezicht'.

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

In het beschermd dorpsgezicht wordt de plantplaats beschermd, niet de boom zelf. In de bomenverordening bescherm je de boom zelf. Er moet voor gewaakt worden dat zaken dubbel geregeld zijn.

Ook moet de aanpak te handhaven zijn en in proportie staan.

Ten aanzien van beschermwaardige bomen in beschermd dorpsgezicht kunnen particuliere en gemeentelijke structuren vastgelegd worden. Individuele bomen moeten dan een beschermde status krijgen. Bij kap moeten er regels gelden om het verlies te compenseren.

Bestemmingsplan Herstelplan Alblaserdam, 2015

Korte samenvatting

Bestemmingsplan wat gehele kern Alblaserdam bevat. Bevat onder andere een bestemmingsomschrijving voor Groen en voor het Beschermd dorpsgezicht (Overige Zone).

Normen en richtlijnen

Bestemmingsomschrijving Groen

- Bevat groen, speelvoorzieningen, water, voorzieningen langzaam verkeer, kunst, nutsvoorzieningen, straatmeubilair, paden.
- Kan gebruikt worden voor evenementen.

Bestemmingsomschrijving Overige zone – Beschermd Dorpsgezicht

- Beschermd dorpsgezicht dient behouden en beschermd te worden.
- Voor slopen is een vergunning nodig, tenzij het regulier onderhoud of verbeteringen waartoe B&W hebben aangeschreven betreft.
- Monumentencommissie adviseert

Besproken tijdens reflectiebijeenkomst:

Op 1 maart 2022 is de adviescommissie aangesteld voor welstand en erfgoed in gemeente Alblaserdam.

Beoordeling huidig beleid

Over het algemeen is het huidige beleid nog onvoldoende actueel, compleet en integraal.

- Actueel – Het thema duurzaamheid vraagt meer aandacht. Er is behoefte aan nieuwe regelgeving, bijvoorbeeld ten aanzien van zonnepanelen. De ambitie om bijv. 1.000 bomen per te planten is geen haalbare actie. Het is beter om de juiste boom op de juiste plek te planten en verstandige keuzes te maken dan door aan dergelijke acties mee te doen die de kwaliteit niet verbeteren.
- Compleet – communicatie mist.
- Integraal – energietransitie moet meegenomen worden. MO (maatschappelijke ontwikkeling): mentale gezondheid moet meegenomen worden. RO (ruimtelijke ontwikkeling): de omgeving is niet altijd maakbaar, het duurt lang om bijvoorbeeld grote bomen terug te krijgen. Wat waardevol is moet gekoesterd worden.

Kansen en aandachtspunten

Op basis van trends en ontwikkelingen, pijlers en thema's die het Rijk heeft benoemd om onder de Omgevingswet toe te passen zijn er kansen en aandachtspunten benoemd. In de tabel op de volgende pagina is te lezen welke thema's aandacht verdienen, wat hiervoor nodig is en in welke documenten en op welke momenten ze aan bod kunnen komen. Aangezien het accent voor de omgevingsvisie 'Fit en groen dorp in de polder is', worden veel aanknopingspunten voor inrichting en beheer van groen en bomen gezien.

Aanvullende uitwerkingen of aanpassingen ten aanzien van huidig beleid

Thema	Waarom is behoefte	Wat is hiervoor nodig	Waar past dit in	Planning
Bescherming groene gebieden	De Groene Long een beschermde status geven. De Groene Loper en de dijk hoge mate van bescherming geven zodat er niet gebouwd wordt. Ecologische verbindingzones aanwijzen en beschermen.	Groene kaart, definitie groene gebieden. Beschermde status toewijzen aan eigen gebied. Implementeren groene buffers. Regels voor verwijdering van groenvlakken opstellen. Duidelijke eisen voor herplant of compensatie opstellen	Beleidskader bescherming en omgevingsplan	Wordt uitgewerkt voorjaar 2023.
Boombescherming	Goed werkende bomenverordening Definitie particuliere en gemeentelijke structuren.	Bebouwde kom boswet vastleggen. Duidelijke eisen voor herplant of compensatie opstellen. Herplantplicht gemeentelijke bomen handhaafbaar maken. Vereenvoudigde tekst, toepasbare regels, verwijzing vanuit APV naar bomenverordening Beschermde status voor individuele bomen. Regels omtrent kap en herplant. Toezicht en handhaving. Duidelijke definities, rechten en plichten.	Beleidskader bescherming en omgevingsplan	Wordt uitgewerkt voorjaar 2023.

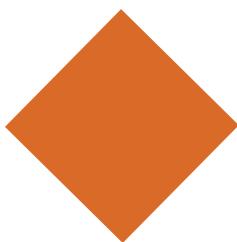
Thema	Waarvoor is behoefte	Wat is hiervoor nodig	Waar past dit in	Planning
Inrichting met groen en bomen	Regels en richtlijnen voor passende, duurzame groene inrichting, groeiplaatseisen, soortendiversiteit, klimaatadaptatie, natuurinclusief bouwen, bereikbaar groen, enzovoorts. Norm/richtlijn voor hoeveelheid groen en bomen bij in- en uitbreidingsprojecten. Richtlijnen voor integrale inrichting van de buitenruimte, met duurzame inpassing van alle elementen boven- en ondergronds. Snippergroen groen houden.	Afwegingskader ruimtelijke inrichting met groen en bomen. Inzicht huidige hoeveelheid groen en bomen en beschikbare ruimte voor uitbreiding daarvan. Kader voor minimale groeiplaatseisen in combinatie met passende soorten. Afwegingskader soortkeuze. Er zijn aanvullingen nodig in de LIOR en de leesbaarheid moet verbeterd worden. Koppeling wensen sociale domein aan uitwerkingen voor fysieke leefomgeving Kaders voor snippergroen.	Omgevingsvisie en omgevingsplan Beleidsuitwerkingen LIOR	Regels en normen binnen huidige kaders uitwerken in voorjaar 2023 (omgevingsplan) Wensen en ambities bespreken tijdens themamaanden/thema-avonden
Participatie	Effectieve aanpak	Keuze voor wijken die extra aandacht nodig hebben of als overheid participeren in bewonersinitiatieven volgens heldere kaders. Samenwerken met wijkbeheer.	Omgevingsvisie	bespreken tijdens themamaanden/thema-avonden
Realisatie van groene initiatieven	Borging van keuzes in budgetten zodat het uitvoerbaar is.	Gelabeld budget en bestuurlijke opdracht op basis van participatieve trajecten.	Omgevingsvisie	bespreken tijdens themamaanden/thema-avonden
Communicatie	Inzicht in reden voor kap	Informatie van de OD	Communicatieafspraken	

Thema	Waaraan is behoefte	Wat is hiervoor nodig	Waar past dit in	Planning
Overlast	Duidelijkheid voor inwoners wanneer sprake is van overlast, en welke maatregelen wel en niet genomen kunnen worden	Eenduidige afwegingskaders voor gegronde overlast met passende maatregelen	Beleidsuitwerking	Voorjaar 2023. Opstellen op basis van stellingname in omgevingsvisie

Vervolg

Deze impactanalyse is opgesteld op basis van een bureaustudie naar beleidsdocumenten en regelgeving. We hebben de resultaten besproken op 2 maart met betrokken ambtenaren en bestuursleden van Stichting De Groene Long. Het uitwerken van een beleidskader met regels ten aanzien van de bescherming van bomen en groen volgt in het voorjaar 2023. Overige thema's en uitwerkingen zullen een plek moeten krijgen onder de gemeentelijke omgevingsvisie. Er worden (voorlopig) geen omgevingsprogramma's uitgewerkt, maar door de uitgangspunten in de visie op te nemen zijn ze geborgd en kunnen deze in projecten worden geïmplementeerd.

Bomenwacht Nederland

Van Rietlaan 33
3461 HW Linschoten
085 822 8010
info@bomenwacht.nl